

UCHWAŁA
KOMISJI HABILITACYJNEJ

powołanej w dniu 2 września 2019 r. przez Centralną Komisję ds. Stopni i Tytułów, na podstawie art. 18a, ust. 5 Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. *o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki* ze zm. (jednolity tekst ustawy *o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki* z dnia 27 września 2017 r. (Dz. U. z 2017 r., poz. 1789) w związku z art. 179 ust. 2 ustawy z 3 lipca 2018 r. – *Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2018 r., poz. 1669) **w celu przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego dr Doroty Michalskiej-Hejduk wszczętego w dniu 28 marca 2019 r. w dziedzinie nauk rolniczych, w dyscyplinie ochrona i kształtowanie środowiska**

§ 1.

Komisja, działając zgodnie z ww. ustawą (jednolity tekst ustawy *o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki* z dnia 27 września 2017 r., Dz. U. z 2017 r., poz. 1789), w oparciu o rozporządzenie MNiSW z dnia 19 stycznia 2018 roku (Dz. U. z 2018 r., poz. 261) w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodach doktorskich, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora w związku z art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r., poz. 1669), stosując kryteria zawarte w Rozporządzeniu MNiSW z dnia 1 września 2011 r. (Dz. U. nr 196, poz. 1165), na posiedzeniu w dniu 30 października 2019 r., w składzie 6 członków Komisji (jedna osoba nieobecna usprawiedliwiona), w jawnym głosowaniu (6 głosów - TAK), **podjęła uchwałę popierającą wniosek o nadanie stopnia doktora habilitowanego nauk rolniczych, w dyscyplinie ochrona i kształtowanie środowiska Pani dr Dorocie Michalskiej-Hejduk.**

§ 2.

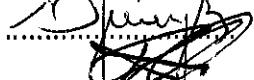

Integralną częścią niniejszej uchwały jest załącznik nr 1 stanowiący jej uzasadnienie.

§ 3.

Komisja przekazuje niniejszą uchwałę Przewodniczącemu Rady Naukowej Dyscypliny inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie Panu prof. dr. hab. Wojciechowi Janczukowiczowi.

Komisja habilitacyjna:

1. Przewodniczący: prof. dr hab. Jan Pawełek
2. Sekretarz: dr hab. Marzenna Olszewska
3. Recenzent: dr hab. Klaudia Borowiak
4. Recenzent: dr hab. Maciej Filipiak
5. Recenzent: prof. dr hab. Stefan Grzegorzcyk
6. Członek: dr hab. Roman Rolbiecki
7. Członek: prof. dr hab. Andrzej Łachacz

.....
M. Olszewska
.....
nieobecna usprawiedliwiona

.....

.....

.....

.....

Olsztyn, 30 października 2019 r.

Uzasadnienie

pozytywnej opinii popierającej wniosek o nadanie dr Dorocie Michalskiej-Hejduk stopnia doktora habilitowanego nauk rolniczych, w dyscyplinie ochrona i kształtowanie środowiska

Podstawą merytoryczną uzasadnienia są treści recenzji wszystkich Recenzentów oraz opinie pozostałych Członków Komisji, sformułowane po analizie dostarczonej dokumentacji, na posiedzeniu w dniu 30 października 2019 roku.

Komisja stwierdza, że dokumentacja dotycząca postępowania habilitacyjnego została przygotowana zgodnie z obowiązującymi przepisami, jest prawidłowa od strony formalnej i nie budzi zastrzeżeń.

Pani dr Dorota Michalska-Hejduk jest absolwentką Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi Uniwersytetu Łódzkiego, gdzie w 1990 roku uzyskała tytuł zawodowy magistra biologii - specjalność biologia środowiskowa. Stopień doktora nauk biologicznych w dyscyplinie ekologia - specjalność geobotanika uzyskała w 1999 roku na podstawie rozprawy pt. *Stan obecny i kierunki zmian zbiorowisk nieleśnych Kampinoskiego Parku Narodowego*. Habilitantka w latach 1989-1990 pracowała na stanowisku asystenta-stażysty w Zakładzie Geobotaniki i Ochrony Przyrody Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi Uniwersytetu Łódzkiego. Następnie w latach 1990-2016 w Katedrze Geobotaniki i Ekologii Roślin Wydziału Biologii i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Łódzkiego, kolejno na stanowiskach: asystenta (1990-1999), adiunkta (1999-2015) i starszego wykładowcy (2015-2016). Od 2016 roku do 2018 roku pracowała jako asystent specjalista botanik w projekcie „HabitArs” finansowanym przez NCBiR w ramach programu BIOSTRATEG. Od 01.10.2018 roku do chwili obecnej jest zatrudniona na stanowisku starszego wykładowcy w Studium Języka Polskiego dla Cudzoziemców Uniwersytetu Łódzkiego.

Przedstawione przez dr Dorotę Michalską-Hejduk osiągnięcie naukowe pt. *Dynamika seminaturalnych higrofilnych zbiorowisk nieleśnych w warunkach zmiennej antropopresji – czynniki zmian, znaczenie przyrodnicze i strategie ochrony* stanowi monotematyczny cykl sześciu oryginalnych prac naukowych, opublikowanych w latach 2010-2018. Recenzenci zgodnie podkreślają znaczący udział Habilitantki w procesie twórczym tych prac, a fakt ten potwierdzają pisemne oświadczenia wszystkich współautorów. Deklarowany przez Habilitantkę udział w powstaniu prac wynosi od 30 do 70%. W trzech pracach dr Dorota Michalska-Hejduk jest pierwszym autorem, a w pozostałych drugim autorem. Wszystkie prace są opublikowane w czasopiśmie indeksowanych w bazie Journal Citation Reports (JCR). Sumaryczny Impact Factor (IF) prac ujętych w cyklu wynosi, zgodnie z rokiem opublikowania 10,76, a suma punktów według wykazu MNiSW jest równa 160. Dorobek ten jest w pełni oryginalny i posiada dużą wartość naukową.

Badania dr Doroty Michalskiej-Hejduk wpisują się w nurt ważnych i aktualnych badań ekologicznych dotyczących oceny stanu nieleśnych zbiorowisk półnaturalnych

oraz znaczenia działalności człowieka w ich prawidłowym funkcjonowaniu. Zakres prowadzonych przez Habilitantkę badań obejmował następujące aspekty: (i) ocenę różnorodności biologicznej łąk trzęślicowych; (ii) wielowymiarowe znaczenie zbiorowisk półnaturalnych w świadczeniu usług ekosystemowych - dla zachowania populacji ptaków i redukcji zanieczyszczeń w krajobrazie rolniczym; (iii) dynamikę zbiorowisk nieleśnych w warunkach ochrony ścisłej; (iv) ocenę możliwości spontanicznej regeneracji ekosystemów bagiennych po ustaniu presji antropogenicznej; (v) ocenę efektywności zabiegów renaturyzacyjnych.

Za najważniejsze osiągnięcia dr Doroty Michalskiej-Hejduk Komisja uznała: (i) zweryfikowanie przydatności wskaźnika zaburzeń zbiorowisk półnaturalnych w skutecznym planowaniu ochrony czynnej zbiorowisk seminaturalnych; (ii) udowodnienie, że dla ochrony populacji derkacza (*Crex crex*) bardzo ważna jest obecność w krajobrazie różnorodnych zbiorowisk łąkowych użytkowanych ekstensywnie; (iii) potwierdzenie, że w strefach ekotonowych efektywność ograniczania zanieczyszczeń obszarowych w dużym stopniu zależy od różnorodności gatunków w istniejących tam fitocenozach; (iv) wykazanie, że nawet długotrwały brak użytkowania łąk nie eliminuje niektórych gatunków łąkowych w postępującej sukcesji zbiorowisk roślinnych, a obecność tych gatunków stwarza lepsze możliwości ich odtwarzania; (v) wypracowanie metody pozwalającej na wskazanie obszarów potencjalnie podatnych na regenerację ekosystemów bagiennych; (vi) podkreślenie ważnej roli mszaków w przywróceniu różnorodności gatunkowej roślin.

Zdaniem Komisji osiągnięcie naukowe dr Doroty Michalskiej-Hejduk stanowi przemyślaną, merytorycznie spójną i kompletną całość. Wchodzące w jego skład publikacje prezentują wysoki poziom naukowy, o dużym znaczeniu poznawczym i aplikacyjnym.

Reasumując Komisja stwierdza, że monotematyczny cykl sześciu oryginalnych prac naukowych ujętych pod wspólnym tytułem: *Dynamika seminaturalnych higrofilnych zbiorowisk nieleśnych w warunkach zmiennej antropopresji – czynniki zmian, znaczenie przyrodnicze i strategie ochrony* spełnia kryteria merytoryczne i formalne określone w aktach prawnych, wnosząc nowe wartości do dyscypliny naukowej ochrona i kształtowanie środowiska i stanowi podstawę do nadania dr Dorocie Michalskiej-Hejduk stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk rolniczych.

W pozostałym dorobku naukowym Habilitantki wyróżnić można cztery główne obszary badawcze, które dotyczą: (1) procesów dynamicznych zachodzących w zbiorowiskach nieleśnych, (2) metod oceny stanu zachowania i zagrożeń zbiorowisk nieleśnych, (3) ochrony czynnej, w tym renaturyzacji, (4) zagrożeń spowodowanych wnikaniem gatunków inwazyjnych. Prezentowane wyniki dotyczą zbiorowisk łąkowych i szuwarowych, torfowisk przejściowych, muraw napiaskowych i muraw kserotermicznych. Badania prowadzono w licznych rezerwach przyrody oraz w Kampinoskim Parku Narodowym, w Parku Narodowym „Ujście Warty”, w Biebrzańskim Parku Narodowym, Białowieskim Parku Narodowym oraz w wybranych obszarach sieci Natura 2000.

Habilitantka opisała zmiany roślinności muraw kserotermicznych oraz zbiorowisk łąkowych i szuwarowych po zaniechaniu rolniczego użytkowania. Dokonała oceny stanu zachowania mokradeł Kampinoskiego Parku Narodowego, określiła zagrożenia i wskazała sposoby ochrony czynnej. Na podstawie przeprowadzonych badań wskazała na zagrożenia dla zbiorowisk nieleśnych związane z rozprzestrzenianiem się gatunków inwazyjnych - wierzbownicy gruczołowatej (*Epilobium ciliatum* Raf.), nawłoci (*Solidago* L.), uczepu amerykańskiego (*Bidens frondosa* L.) i tawuły kutnerowatej (*Spirea tomentosa* L.). Ponadto dr Dorota Michalska-Hejduk uczestniczyła w opracowaniu wieloautorskiej koncepcji renaturyzacji mokradeł poprzez regulację stosunków wodnych. Komisja stwierdza, że prowadzone przez Habilitantkę badania są merytorycznie istotne i aktualne z punktu widzenia nauki światowej i potrzeb artykułowanych przez otoczenie gospodarcze w kraju.

Pani Doktor jest dynamicznie rozwijającym się naukowo pracownikiem. Doskonale opanowała warsztat badawczy oraz legitymuje się znacznym, wartościowym, liczącym się w kraju i na świecie dorobkiem publikacyjnym. Dorobek naukowy Habilitantki obejmuje (łącznie z pracami stanowiącymi osiągnięcie naukowe) 151 pozycji, w tym: 37 oryginalnych prac twórczych, 5 monografii, 40 rozdziałów w monografiach, 54 doniesienia konferencyjne oraz 15 innych opracowań. Podkreślić należy, że 11 prac ukazało się w czasopiśmie z bazy JCR z listy A MNiSW. Łączna liczba punktów wszystkich publikacji wynosi 755, a sumaryczny IF=22,915. Liczba cytowań wg bazy Web of Science 47 (bez autocytowań 43), a index Hirscha=4. Habilitantka samodzielnie opublikowała 5 oryginalnych prac twórczych, natomiast w pozostałych Jej udział wahał się w przedziale 20-80%. Dr Dorota Michalska-Hejduk posiada umiejętność organizowania badań i pracy w interdyscyplinarnych zespołach badawczych (w tym międzynarodowych), czego wyrazem jest uczestnictwo w 6 projektach finansowanych przez KBN (4), NCBiR (1) oraz Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Norweski Mechanizm Finansowy (1). Pani Doktor odbyła 8 staży, w tym 5 zagranicznych w ośrodkach naukowych w Wielkiej Brytanii, Holandii i Niemczech.

Kandydatka jest aktywna w zakresie działalności dydaktycznej, organizacyjnej oraz popularyzującej wyniki badań. Była koordynatorem 9 przedmiotów, dla których opracowała programy nauczania. Realizowała wszystkie formy kształcenia akademickiego (wykłady, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe, seminaria dyplomowe). W dorobku dydaktycznym dr Doroty Michalskiej-Hejduk znajdują się również zajęcia prowadzone na studiach podyplomowych. Była promotorem 9 prac magisterskich oraz 5 prac licencjackich. Pełniła funkcję opiekuna naukowego Sekcji Botanicznej Studenckiego Koła Naukowego Biologów. Odbyła staże zagraniczne w ramach europejskich programów dydaktycznych (TEMPUS, Sokrates-Erasmus, Erasmus+).

Habilitantka brała udział w 49 międzynarodowych i krajowych konferencjach oraz seminariach naukowych, gdzie wygłosiła 19 referatów. Pani Doktor jest cenionym naukowcem zapraszany do zespołów wykonujących opracowania dotyczące ochrony przyrody (15) oraz zespołów eksperckich (7). Od 2007 r. jest członkiem Rady Naukowej

Kampinoskiego Parku Narodowego oraz członkiem dwóch towarzystw naukowych.

Działalność Habilitantki została wyróżniona nagrodą JM Rektora Uniwersytetu Łódzkiego za osiągnięcia naukowo-badawcze (2002) oraz Odznaką Honorową "Za zasługi dla ochrony środowiska i gospodarki wodnej" przyznaną przez Ministerstwo Środowiska (2014).

Recenzenci i pozostali Członkowie Komisji jednomyślnie pozytywnie ocenili osiągnięcie naukowe, dorobek naukowy oraz działalność dydaktyczną i organizacyjną dr Doroty Michalskiej-Hejduk. Jej dorobek naukowy jest wartościowy, dobrze ukierunkowany, o dużej wartości poznawczej i praktycznej. Habilitantka jest aktywnym pracownikiem naukowym i nauczycielem akademickim. Wniosła istotny wkład w popularyzację wiedzy poprzez uczestnictwo w konferencjach naukowych i imprezach popularyzujących naukę. Osiągnięcie naukowe i pozostały dorobek naukowy Habilitantki mieszczą się w dyscyplinie ochrona i kształtowanie środowiska i wnoszą wymierny wkład w jej rozwój.

Reasumując Komisja stwierdza, że wymienione powyżej osiągnięcia naukowe, dydaktyczne oraz pozostałe, określone w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 stycznia 2018 r. poz. 261, są znaczące i oryginalne. Spełniają one warunki określone w ustawie o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki z dnia 14 marca 2003 r. z póź. zm. (Dz. U. z 2017 r., poz. 1789) w związku z art. 179 ust. 1 ustawy z 3 lipca 2018 r. - *Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz.U. z 2018 r., poz. 1669) i są podstawą dla uzasadnienia pozytywnej opinii wniosku o nadanie dr Dorocie Michalskiej-Hejduk stopnia doktora habilitowanego nauk rolniczych w dyscyplinie ochrona i kształtowanie środowiska.

Sekretarz Komisji

Dr hab. Marzenna Olszewska

Przewodniczący Komisji

Prof. dr hab. Jan Pawełek